

چالش‌سازی غرب‌گرایان و دولت جوان انقلابی

هادی قطبی

سیاسی احزاب و گروه‌ها کم و بیش دچار بی‌انضباطی در رفتار سیاسی هستند؛ که با وجود این معضل تحقق دولت جوان انقلابی با موانعی روبه‌رو می‌شود که باید از سد آن‌ها گذشت؛ چراکه از طرفی یک دولت جوان انقلابی، نیاز به برنامه‌ای دقیق دارد که مورد تفاهم همه قرار بگیرد تا بر اساس آن بتواند به کمک سایر قوا، کشور را به نحو احسن اداره کند. با نبود این برنامه، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها در مقابل دولت جوان انقلابی اتفاق خواهد؛ چرا که عدم هماهنگی درونی چنین دولتی و همچنین عدم هماهنگی آن با نهادهای حاکمیتی دیگر نظام، نمی‌تواند کارنامه‌ی درخشانی برای دولت جوان انقلابی به ارمغان آورد.

مقبولیت اجتماعی

چالش بعدی دولت جوان انقلابی، مقبولیت اجتماعی است. از آن جایی که ما در نظام مردم‌سالار زندگی می‌کنیم، چنین دولتی باید برای انتخابات پیش

دولت جوان انقلابی با اشارت مقام معظم رهبری به عنوان راه‌کار برون رفت کشور از مشکلات و بحران‌ها معرفی شد بی‌شک تحقق این دولت نیازمند لوازمی است که غفلت از آن‌ها، شکل‌گیری چنین دولتی را با چالش‌هایی روبه‌رو می‌سازد. دولت جوان انقلابی هم‌زاد انقلاب است و انقلاب اسلامی در آغاز گام اول از آن تجربه‌ای موفق دارد اما امروز بیان «کارآمدی» و «تاثیرگذاری بر افکار عمومی» را برخی به عنوان دو عامل مهم در تحقق دولت جوان انقلابی عنوان می‌کنند این نوشتار به صورت اختصار در پی تبیین این دو عامل است.

رفتار تشکیلاتی

برای بررسی چالش‌های تحقق دولت جوان انقلابی، ابتدا باید فضای حاکم بر شرایط سیاسی و اجتماعی جامعه را در نظر گرفت. متأسفانه علی‌رغم تجربه‌ی دوره‌های گذشته، همچنان در صحنه‌ی رقابت‌های

رو، مقبولیت اجتماعی کسب کرده و بتواند اعتماد جامعه را در توانایی انجام کارهای تحول آفرین به دست آورده باشد. بدیهی است که این امر یک شبه و به صرف شعار اتفاق نمی‌افتد و امروز چنین دولت جوانی که توانسته باشد خود را به افکار عمومی ثابت کرده باشد، وجود ندارد.

چه باید کرد؟

برای رسیدن به دولت جوان انقلابی کارآمد، نیازمند به رعایت انضباط در رفتار سیاسی هستیم. این امر پیش از هر چیز دیگر، نیازمند به فعالیت تشکیلاتی است. چرا که تحقق دولت جوان و موفقیت در اداره‌ی کشور مستلزم یک رفتار جمعی است و لازمه‌ی آن انضباط در رفتارهای سیاسی است که در چارچوبی مشخص و بر اساس اهدافی خاص شکل می‌گیرد، تا بتوان به‌وسیله‌ی آن، اهداف ملی را تحقق بخشید، امنیت ملی را حفظ کرد، قدرت ملی را افزایش داد و از منافع ملی دفاع کرد. با بی‌انضباطی در رفتار سیاسی اولا تحقق دولت اسلامی دچار مشکل می‌شود و ثانيا در صورت تشکیل دولت نمی‌توان به اهداف فوق دست یافت. حتی ممکن است اهداف چهارگانه‌ی فوق دچار مخاطره شوند. از این رو برای رسیدن به انضباط سیاسی مطلوب، قدم اول، اقدام تشکیلاتی است که دارای چند ویژگی باشد:

۱. تربیت نیرو، در حوزه‌های مختلف

آنان که معرفتی صحیح از کشورداری دارند، به خوبی می‌دانند که تغییر وضعیت موجود به وضعیت مطلوب، با اقدامات صحیح، جهادگونه، نیت خالص و... امکان‌پذیر است و نیازمند به رفتار جمعی قاعده‌مند است و رفتار جمعی قاعده‌مند نیز نیازمند رفتار تشکیلاتی است. وظیفه‌ی این تشکیلات عبارت است از:

الف: تربیت اعتقادی: مفهوم تربیت اعتقادی در تشکیلات سیاسی با مفهوم تربیت اعتقادی که نظام آموزشی کشور انجام می‌دهد، متفاوت است. تربیت اعتقادی در تشکیلات، به این معنا است که اعتقادات با نظارت‌های خاص، به باور در افراد تبدیل می‌شود و با توجه به میزانی که اعتقادات در فرد تبدیل به باور شده و هویت او را ساخته باشد، به فرد مسئولیت داده می‌شود. زمانی که یک جریان و یا تشکیلات، فردی را به عنوان یک نامزد برای پذیرش یک مسئولیت به جامعه معرفی می‌کند؛ یعنی به جامعه تضمین می‌دهد که او صلاحیت اعتقادی برای پذیرش این مسئولیت را داراست. متأسفانه یکی از مهم‌ترین ضعف‌های تشکیلاتی ما، اعتماد به شعارهای انقلابی افراد است. درحالی که سردادن شعارهای انقلابی، دلیلی بر اعتقادات قوی و نهادینه شدن آن‌ها، در فرد نیست.

اگر تشکل‌های سیاسی به این امر تشکیلاتی توجه نداشته باشند تحقق دولت جوان را با مشکل روبرو خواهند کرد و دچار فقدان تئوریک می‌شوند؛ به این معنا که از سویی می‌خواهند دولت جوان تشکیل دهند و از طرفی دیگر جوانانی را که می‌بایست به صورت قاعده‌مند در تراز این مسئولیت‌های مهم، تربیت اعتقادی شده باشند، تربیت نکرده‌اند. اگر تشکل‌های سیاسی بر اساس منافع جناحی و شعارزدگی، دولت جوانی را بدون پشتوانه‌ی اعتقادی تشکیل دهند در دام تعارض بین منافع و اصول می‌افتند، در حالی که باید اصول را بر منافع حزبی و جناحی ترجیح داده و رفتار سیاسی مناسب با آن را اتخاذ کنند. رفتارهای سیاسی اهل بیت^{علیهم‌السلام} نیز نشان می‌دهد در مواردی که بین منافع و اصول تعارض پیش می‌آمد، برای حفظ اصول، از منافع مقطعی چشم‌پوشی

می‌کردند. به همین دلیل جریان انقلابی برای تحقق یک دولت جوان انقلابی در کشوری بایست به این امر تشکیلاتی اهتمام لازم و کافی را داشته و شرایط را برای تحقق دولت جوان انقلابی فراهم آورند.

ب: تربیت اخلاقی: به موازات تربیت اعتقادی، تشکیلات نسبت به تربیت اخلاقی نیروی خود باید متعهد و دارای برنامه باشد؛ یعنی به هر میزان که فرد، فضایل اخلاقی را در خود رشد می‌دهد و به ملکه تبدیل می‌کند، به او مسئولیت داده شود. از سوی دیگر این بدان معناست که اگر تشکیلات، فردی را به عنوان نامزدی برای تصاحب منصبی به جامعه معرفی کرد، در واقع سلامت و شایستگی اخلاقی آن فرد را برای کسب آن منصب تضمین می‌کند. اگر تشکل‌های سیاسی می‌خواهند دولت جوان انقلابی تشکیل دهند باید متوجه این نکته نیز باشند. والا با همان مشکلات مذکور در بخش قبلی، مواجه خواهند شد و تحقق دولت جوان با موانعی روبرو خواهد شد. کما این که امروزه به دلیل عدم توجه جریان سیاسی به این مهم گاهی شاهد بروز مفاسد اخلاقی و اقتصادی هر چند اندک در میان برخی صاحب‌منصبان هستیم. ج: تربیت مهارتی: هم‌چنین تشکیلات باید علاوه بر تربیت و تضمین اخلاقی و اعتقادی فردی که می‌خواهد مدیریت بخشی از نظام اسلامی را برعهده‌ی او بگذارد، جنبه‌ی مهارت و تخصص وی را نیز تضمین نماید. از همین رو وظیفه‌ی سوم تشکیلات اسلامی، تربیت مهارتی و تخصصی اعضای خود برای پذیرش مسئولیت‌ها است. بدیهی است که دولت جوان مستثنی از این قضایه نیست.

۲. ارائه‌ی برنامه برای اداره‌ی کشور

همچنان که اشاره شد، وظیفه‌ی مهم دیگر تشکیلات، تدوین یک برنامه‌ی جامع برای اداره‌ی کشور است. نداشتن برنامه، عاملی برای بی‌انضباطی و اتخاذ تصمیمات اجرایی مقطعی، عجولانه و حتی گاهی غیرعملی است. از همین رو ارائه‌ی برنامه‌ی کارشناسی شده که همه‌ی اعضای تشکیلات بر روی آن به تفاهم رسیده باشند، از وظایف مهم تشکیلات است؛ چراکه اداره‌ی کشور بدون یک برنامه‌ی منسجم هرگز امکان‌پذیر نیست.

۳. ایجاد مقبولیت اجتماعی

پس از دو مرحله تربیت نیرو و تدوین برنامه‌ی جامع، باید به «همراهی افکار عمومی» اشاره کرد. در واقع تشکیلات باید بتواند افکار عمومی را با خود همراه نموده تا منجر به اعتمادسازی گردد. حتی اجرای یک برنامه‌ی جزئی، نیاز به همراهی مردم دارد؛ لذا تشکیلات موظف است بر افکار عمومی اثر گذاشته و اجرای یک برنامه را به اراده‌ی عمومی تبدیل نماید. بدون تحقق این امر، اجرای برنامه با دشواری‌های زیادی روبرو می‌گردد. لذا یکی از لوازم تحقق دولت جوان آن است که مردم به آن اعتماد کرده و به این باور رسیده باشند که با روی کار آمدن و تحقق برنامه‌های آن‌ها می‌توانند به اهداف خود دست یابند. بدون پشتوانه‌ی اعتماد مردمی، تحقق دولت جوان انقلابی با مشکل روبرو می‌شود.

نتیجه‌گیری

اگر کار تشکیلاتی دارای ویژگی‌های فوق باشد، خروجی آن رشد قاعده‌مند افراد، اداره‌ی صحیح جامعه و انضباط در حوزه‌ی رفتارهای سیاسی می‌شود و شاهد شکل‌گیری یک دولت جوان مقتدر خواهیم بود. لذا تحقق دولت جوان و انقلابی کارآمد نیازمند انضباط در رفتار سیاسی و کار تشکیلاتی جدی است.